

สรุปประชุมงานเภสัชกรรมปฐมภูมิ
วันที่ 31 มกราคม 2561 ณ ห้องคอนเฟอร์เรนซ์ 1 ชั้น 2 อาคารผู้ป่วยนอก รพ.อุตรดิตถ์

1. อบรมเชิงปฏิบัติการ 9.00 - 11.00 น. เรื่อง ความคลาดเคลื่อนทางยา โดย อ.นพ. อติศร บุญนาคและคณะ

2. แจ้งผลการดำเนินงาน RDU

ไตรมาส	รพสต.ที่ผ่านเกณฑ์ โรค URI	รพสต.ที่ผ่านเกณฑ์ โรค AD	รพสต.ที่ผ่านทั้ง 2 โรค แห่ง (ร้อยละ)	เกณฑ์ (ร้อยละ)	ผล
1/2560	0	2	0 (0)	๔๐	ไม่ผ่าน
2/2560	6	4	3 (14.3)	๔๐	ไม่ผ่าน
3/2560	16	12	12 (57.1) ผ่าน	๔๐	ผ่าน
4/2560	18	14	14 (66.7) ผ่าน	๔๐	ผ่าน
1/2561	18	11	11 (52.38) ไม่ผ่าน	๖๐	ผ่าน

เป้าหมาย ผ่านเกณฑ์ RDU

ปีงบประมาณ 2560	ปีงบประมาณ 2561
ร้อยละ 40	ร้อยละ 60

แผนการดำเนินงาน RDU ปี 2561 นโยบายจังหวัดอุตรดิตถ์ ประชุมเมื่อ วันที่ 23 มกราคม 2561 ที่ผ่านมา

- แผนการพัฒนา RDU ของจังหวัดที่เสนอผู้ตรวจราชการเมื่อวันที่ 10 - 11 ม.ค. 61 ได้แก่
 - การควบคุมการสั่งจ่ายยาปฏิชีวนะ
 - ระบบควบคุมการเบิกจ่ายจาก รพ.แม่ข่าย
 - การตรวจสอบเวชระเบียน

ซึ่งจังหวัดจะกำหนดแนวทางการควบคุมการสั่งจ่ายยาปฏิชีวนะ ที่ใช้ร่วมกันทุกสถานบริการสาธารณสุขทุกระดับ (หน่วยงานราชการ) ในจังหวัดอุตรดิตถ์ ผลปรากฏเป็นแบบฟอร์มรายการตรวจสอบ (Check list) การสั่งจ่ายต้านจุลชีพของจังหวัดอุตรดิตถ์ ตามตัวอย่างแนบท้าย หลังจากประกาศใช้แนวทางดังกล่าว รพ.สต.ต้องนำแบบฟอร์มรายการตรวจสอบ (Check list) การสั่งจ่ายต้านจุลชีพของจังหวัดอุตรดิตถ์ แนบใบเบิกยา ส่งเบิกกับเภสัชกรประจำ รพ.สต. โดยจะจ่ายยาให้เท่ากับจำนวนที่สั่งใช้ไปในแบบฟอร์มฯ

3. ชี้แจง เกณฑ์นิเทศปีงบประมาณ 2561

- ครั้งที่ 1/61 ใช้เกณฑ์ติดตาม (5 - 16 กุมภาพันธ์ 2561)
- ครั้งที่ 2/61 ใช้เกณฑ์ติดตาม (ประมาณเดือนกรกฎาคม - สิงหาคม 2561)
- แจ้งปรับเกณฑ์ที่ใช้ในการนิเทศงานเภสัชกรรม ในหน่วยปฐมภูมิ เดิมใช้แบบประเมิน รพ.สต. ติดตาม ปี 2560 ในครั้งนี้ปรับเปลี่ยนมาใช้แบบประเมิน รพ.สต. ติดตาม ปี 2561 รายละเอียดปรากฏในเอกสารแนบท้าย
- เรื่อง ความคลาดเคลื่อนทางยา (ME)
 - ปีงบประมาณ 2562 เป็นต้นไป จะไม่คิดคะแนนการบันทึกข้อมูล ME ที่มีลายมือเภสัชกรหรือพยาบาลที่ออกปฏิบัติงาน แต่สามารถนำข้อมูลที่เภสัชกรหรือพยาบาลบันทึก ไปวิเคราะห์หาสาเหตุของปัญหาต่อได้
- เรื่องการตรวจสอบยาและเวชภัณฑ์หมดอายุ ปีที่ผ่านมา ๆ มา คะแนนนิเทศงานในส่วนนี้ ได้จากช่วงนิเทศงานเท่านั้น ปีงบประมาณ 2562 เป็นต้นไป เภสัชกรประจำ รพ.สต. จะตรวจสอบผลการดำเนินงานของ รพ.สต. ขณะลงปฏิบัติงานประจำเดือน หากพบยาหมดอายุ หรือ ใกล้หมดอายุ ภายใน 3 เดือน (ห้องยาไม่รับยาคืนตีเป็นยาหมดอายุ) จะมีผลต่อคะแนนการนิเทศด้วย

4. สรุปผลการนิเทศงาน 21 รพ.สต. ด้วยเกณฑ์การจัดบริการด้านเภสัชกรรมในหน่วยปฐมภูมิของ สปสช.

ลำดับ	หัวข้อประเมิน	จำนวน รพ.สต. ที่ผ่าน (ร้อยละ)	
		ปี 2559	ปี 2560
1	ดำเนินการให้มีบุคลากรวิชาชีพเภสัชกรรม	21 (100)	21 (100)
2	มีการจัดเก็บยาและเวชภัณฑ์ไม่ใช่อย่างเหมาะสม	12 (59.5)	15 (73.8)
3	ไม่มียาและเวชภัณฑ์หมดอายุ	7 (35.7)	9 (45.2)
4	มีการสำรองยาช่วยชีวิตพร้อมใช้งานและเข้าถึงได้ง่าย	13 (61.9)	17 (83.3)
5	การเก็บวัคซีนถูกต้องตามชนิดและความไวต่ออุณหภูมิ	16 (78.6)	14 (66.7)
6	ฉลากยาแสดงข้อมูลครบถ้วน	15 (71.4)	17 (83.3)
7	มีระบบเฝ้าระวังป้องกันความคลาดเคลื่อนทางยา	11 (57.1)	11 (57.1)
8	มีระบบเฝ้าระวังป้องกันแพ้ยาซ้ำ	18 (88.1)	17 (81)
9	มีการค้นหาปัญหาจากการใช้ยา DRP และมีการวางแผนจัดการอย่างเป็นระบบ	14 (67.9)	16 (76.2)
10	มีการพัฒนาระบบยาอย่างต่อเนื่อง CQI	21 (100)	14 (66.7)
11	มีกระบวนการส่งเสริมการใช้ยาปฏิชีวนะอย่างเหมาะสม ASU	12 (59.5)	10 (47.6)
12	มีระบบเฝ้าระวังความปลอดภัยด้านยาและผลิตภัณฑ์ในชุมชน	18 (88.1)	17 (83.3)

สรุป คะแนนการนิเทศงานเภสัชกรรมฯ ปี 2560 ใน 21 รพ.สต. 3 ศสม. รพ.สต./ศสม. ที่ผ่านเกณฑ์ประเมิน สปสช. ได้ \geq ร้อยละ 80

ลำดับ	รพ.สต./ศสม.	จำนวนแห่ง	คะแนนร้อยละ
1	ชายเขา และ บ้านด่าน	2	87.5
2	ศสม.วัดท้ายตลาด	1	85.0
3	น้ำริด , ห้วยฮ้า , แสนตอ , หาดจิว , บ้านเกาะ , คุ่งตะเภา และขุนฝาง	7	83.3
รวม		10	

แบ่งตามโซนให้บริการของรพ.สต.	คะแนนเฉลี่ยร้อยละ	เกณฑ์ สปสข.
เบญจสามัคคี (ชายเขา น้ำริด ห้วยฮ้า ม่อนดินแดง ด่านนาขาม)	81.7	ผ่าน
สองฝั่งน่าน (จ้วงม วังสีสุบ คุ่งตะเภา ฝาจุก พระฝาง ขุนฝาง)	70.1	ไม่ผ่าน
เหนือพัฒนา (บ้านด่าน หาดจิว แสนตอ วังดิน ถ้ำฉลอง)	70.0	ไม่ผ่าน
ทักษิณ (วังกะพี้ หาดกรวด บ้านเกาะ ป่าเช่า บ้านท่า)	66.7	ไม่ผ่าน

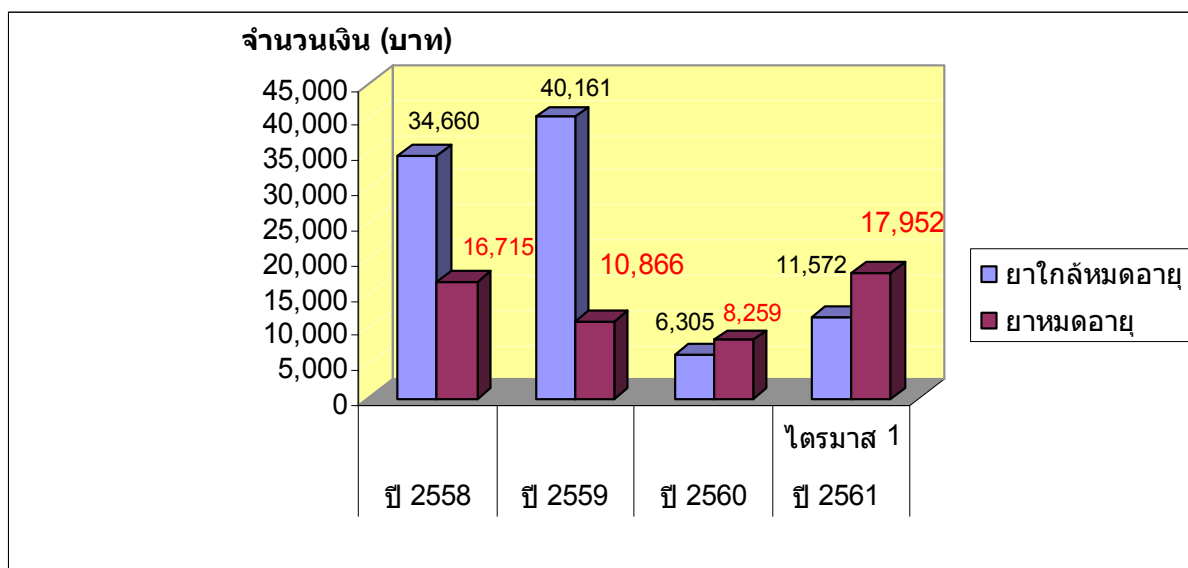
รางวัลจากการประเมิน ปี 2561 ใช้เกณฑ์ รพ.สต.ติดดาว 2561

- เงินรางวัล
 - ให้โซนที่ชนะเลิศ ใช้คะแนนเฉลี่ยภาพรวม \geq ร้อยละ 80
- ประกาศนียบัตร ให้ทุกที่ ที่ผ่านเกณฑ์ประเมิน
 - รพ.สต.ติดดาว \geq ร้อยละ 80

5. มูลค่ายาเหลือและคืนสู่ระบบบริการจากการทำโครงการพญาหามอ

ปีงบประมาณ	2557	2558	2559	2560
มูลค่ายาเหลือคืน (บาท)	336,623	264,438.52	259,960	130,671.20

6. รายงานมูลค่ายาหมดอายุ และใกล้หมดอายุ

ปัญหาหาหมดอายุไตรมาสแรก ปีงบประมาณ 2561 พบยาหมดอายุมูลค่า 11,572 บาท ที่ประชุมจึงหาแนวทางแก้ไขปัญหาร่วมกันดังนี้

1. รพ.สต.ทุกแห่งทำรายงานยาและเวชภัณฑ์ที่ใกล้หมดอายุภายใน 7 เดือนนับจากวันตรวจสอบ เสนอท่าน สสอ.ทุกเดือน
2. รายการที่ไม่สามารถใช้ได้ทันหมดอายุ ให้ส่งยาและเวชภัณฑ์คืนเภสัชกร ณ วันที่ออกปฏิบัติงาน เพื่อนำยาและเวชภัณฑ์หมุนเวียนใช้ในโรงพยาบาลก่อน
3. บันทึกรายละเอียดไว้เป็นลายลักษณ์อักษรว่าได้มอบยาและเวชภัณฑ์ใกล้หมดอายุให้เภสัชกรแล้ว พร้อมทั้งให้เภสัชกรลงลายมือชื่อ ส่งสำเนาแนบพร้อมหนังสือที่รายงาน สสอ.
4. ผู้รับผิดชอบงานเภสัชกรรมปฐมภูมิใน สสอ. รวบรวมส่ง ผอ.รพ.อต. และหมายเหตุท้ายหนังสือว่า ยาและเวชภัณฑ์ใกล้หมดอายุได้มอบให้เภสัชกรดำเนินการต่อเป็นที่เรียบร้อยแล้ว

แจ้งผลการคืนยาของ รพ.อต. แยกประเภทได้ดังนี้

■ Dead Stock 3 อันดับแรก

1. Furosemide 40 mg
2. PTU
3. Roxithromycin

■ ยาใกล้ EXP ที่พบบ่อย 3 อันดับแรก

1. Salbutamol syr.
2. Fer in Sol (งานส่งเสริมฯ)
3. Amoxy 250 mg

■ ยาหมดอายุ ที่พบบ่อย 3 อันดับแรก

1. Propylthiouracil tab-50 mg (PTU)
2. Roxithromycin tab-150 mg
3. Isosorbide dinitrate 10 mg (Isordil)

ที่ประชุมมีมติแก้ปัญหาเบื้องต้น โดย เพิ่มรายการยาให้เบิกผ่านเภสัชกร อีก 4 รายการ เพื่อลดปัญหาหาที่มี อัตราการใช้ต่ำ และอาจก่อให้เกิดยาหมดอายุได้ รายการยาดังกล่าว ได้แก่ Amoxycillin cap-250 mg Furosemide tab-40 mg Propylthiouracil tab-50 mg (PTU) และ Roxithromycin tab-150 mg และขอความร่วมมือจาก รพ.สต. ทุกแห่ง ส่งรายงานการจ่ายยาและยอดคงเหลือ 3 รายการ ได้แก่ Prazocin 1 mg, Aminophylline 100 mg และ PTU 50 mg ย้อนหลัง 4 เดือน ตั้งแต่ 1 ต.ค. 60 – 31 ม.ค. 61 เนื่องจากเป็นยาที่มีอัตราการใช้น้อยใน รพ.สต. หลายแห่ง เพื่อนำข้อมูลดังกล่าวแจ้งคลังยาและเวชภัณฑ์ต่อไป

7. พิจารณายาเข้า-ออก จากบัญชี รพ.สต.

7.1 พิจารณายาออกจากบัญชีเบิกยาจากคลังยา

Fer in sol ยาน้ำเสริมธาตุเหล็ก เนื่องจากรายการยาดังกล่าว เบิกจากคลังยา (คลังยา รพ.อต. โดย คุณกิติกรจะตัดจ่ายทุก 3 เดือน) เพื่อนำไปใช้ในงานส่งเสริมอยู่แล้ว จึงตัดออกจากบัญชีสำหรับใช้รักษาพยาบาล เพื่อลดความซ้ำซ้อนในการเบิกจ่าย

7.2 พิจารณายาและเวชภัณฑ์เข้าบัญชี รพ.สต.

- แพทย์ผู้รับผิดชอบงานปฐมภูมิ (พญ.กนกวรรณ สิทธิวีระธรรม) ไม่มีวาระเสนอยาและเวชภัณฑ์เข้าบัญชี รพ.สต.
- ประเภทยาในบัญชียาหลักแห่งชาติ พ.ศ. 2561 มีการเปลี่ยนแปลง ยาที่เคยเป็นยาในบัญชียาหลัก เปลี่ยนเป็นยานอกบัญชีฯ ซึ่งส่งผลให้ยาในบัญชียา รพ.สต. บางตัวต้องตัดออก (เช่น Vit BCO, Blam) และหารายการอื่นทดแทน ในการนี้ขอความชัดเจนจาก สสจ. เรื่องการขอใช้ยานอกบัญชียาหลักแห่งชาติผ่านผู้ตรวจราชการเขต 2

8. รพ.สต. ขอประสานงานกับคลังยา งานผลิตยาน้ำ และคลังน้ำเกลือ

8.1 คลังยา

รพ.สต. สอบถาม เรื่องการยืมยาและเวชภัณฑ์ที่ขาดชั่วคราว และของเพิ่งมาส่ง ยังไม่ได้รับเข้าระบบของคลังฯ รพ.สต.จะได้ไปยืมพร้อมยาไปก่อน ทำให้ไม่ทราบราคาต้นทุนของยาและเวชภัณฑ์นั้น ๆ

ประสานงานกับเจ้าหน้าที่คลังยาแล้ว ได้คำตอบว่า ราคาต้นทุนของยาและเวชภัณฑ์ที่ยืม ให้ รพ.สต.อ้างอิงราคาเดิมและใช้ลงในโปรแกรม JHCIS ไปก่อน เพราะกว่าคลังยาจะพิมพ์ใบอนุมัติเบิกไปให้ลงนาม อาจใช้เวลานาน เป็นสัปดาห์ถึงเดือน

8.2 งานคลังน้ำเกลือ

8.2.1 รพ.สต. ขอให้แยก NSS และ SWFI ขนาด 10 cc ใส่ถุงเฉพาะ โดยไม่รวมในถังใส่ NSS irrigate เนื่องจากเมื่อเปิดถัง NSS irrigate เพื่อนำ NSS หรือ SWFI ขนาด 10 cc ไปใช้ เจ้าหน้าที่ในหน่วยงาน จะหยิบ NSS irrigate ออกไปใช้แบบไม่ FEFO ด้วย

ประสานงานกับเภสัชกรหัวหน้างานผลิตยาปราศจากเชื้อและคลังน้ำเกลือแล้ว รับทราบปัญหา แก้ไขโดย น้ำเกลือที่เต็มถังอยู่แล้วจะไม่แกะ เพื่อบรรจุของเพิ่ม แต่จะบรรจุใส่ถังใหม่ให้ พร้อมระบุนายการว่ามี อะไรบ้าง

8.2.2 พบปัญหาเบิก NSS 100 ml แต่ได้ 50 ml

ประสานงานกับเภสัชกรหัวหน้างานผลิตยาปราศจากเชื้อและคลังน้ำเกลือ พบว่าใบเบิกของ รพ. สต. ไม่มีขนาด 100 ml ให้เบิก กรณีผู้ป่วยต้อง drip ยาที่ รพ.สต. ห้องยาจะจ่ายสารน้ำที่ใช้ผสมยาเพื่อ drip ให้แก่ผู้ป่วยทุกครั้งอยู่แล้ว ดังนั้น รพ.สต. สำรอง NSS ขนาด 50 ml ไว้ใช้ในกรณีอื่น ๆ ต่อไป ดังนั้น ขนาด 100 ml ที่พบที่ รพ.สต. เป็นน้ำเกลือ drip ยาที่ผู้ป่วยนำมาฝากไว้ (เหลือหรือไม่ได้ drip)

8.3 งานผลิตยาน้ำปราศจากเชื้อ และยาสมุนไพร

8.3.1 รพ.สต. เสนอว่างาน IC ขอให้หมี Hibiscrub ใช้ฟอกมือก่อนทำหัตถการ และฟอกแผลที่ สกปรก จึงอยากให้นักผลิตช่วยบรรจุขวดเล็กลงจาก 60 ml เป็น 30 ml เพื่อลดการสูญเสีย เพราะหมดอายุ หลังเปิดใช้ 7 วัน ขอเพิ่ม stock แห่งละ 6 ขวด

ประสานงานกับหัวหน้าหน่วยผลิตยาน้ำปราศจากเชื้อฯ แล้ว ได้คำตอบว่าจำเป็นต้องใช้ขวดขนาด 60 ml แบบเดิมไปก่อน เพราะต้นทุนต่อขวดไม่ต่างกันมากนักและขวดยังเหลืออยู่เป็นจำนวนมาก โดยจะทำ แผนจัดซื้อขวดขนาด 30 ml ในปีงบประมาณ 2562 ต่อไป

8.3.2 งานผลิตยาน้ำปราศจากเชื้อฯ แจ้งให้ทราบ รพ.สต.สามารถเบิกฟ้าหลายใจแค้ปซูลเพิ่มเติม ได้ โดยใส่เหตุผลที่เพิ่มปริมาณการเบิกในหมายเหตุ หากไม่ระบุเหตุผลจะขออนุญาตตัดจำนวนเบิกให้เท่ากับ อัตราการใช้ต่อเดือน

9. ปัญหาข้อเสนอแนะงานอื่นๆ

9.1 รพ.สต.ขอสนับสนุน Mask N-95 ใช้ในงาน IC เตรียมความพร้อมเรื่องสอบสวนโรค ให้มีประจำ รพ.สต. ละ 1 ชิ้น งานเภสัชกรรมปฐมภูมิ สามารถสนับสนุนให้ได้ และให้ทุกแห่งรับของ หลังเลิกประชุม

9.2 เวชกรรมสังคม ประสานเรื่องการตอบกลับไปรษณียบัตร rabies vaccine หลังจากประชุมแจ้ง ความสำคัญของการส่งกลับไปรษณียบัตร เมื่อ ส.ค. 2560

■ อัตราการตอบกลับจาก 21 รพ.สต. ตั้งแต่ ส.ค.-ธ.ค.60 คิดเป็นร้อยละ 31.53 (ส่งคนไข้ไปฉีด รพ. สต.222 ราย ตอบกลับ 70 ราย)

■ แนวทางการแก้ไข

■ รพ.สต.ทำสมุดบันทึกการส่งคืนไปรษณียบัตร เพื่อตรวจสอบจำนวนส่งเท่ากับจำนวนที่ กลุ่มงานเวชกรรมฯ รับไว้เพื่อคีย์ข้อมูลลงในระบบหรือไม่

- ยกเลิกการส่งไปรษณียบัตรกลับมาทางไปรษณีย์ รพ.สต.สามารถส่งเองได้ที่กลุ่มงานเวชกรรมสังคมฯ รพ.อต. กรณี รพ.สต.ฝากไปรษณียบัตรให้แก่พยาบาลศูนย์ประสานฯ หรือเภสัชกรไปให้กลุ่มงานเวชกรรมสังคมฯ ให้ลงลายมือชื่อในสมุดบันทึกไว้เป็นหลักฐานด้วย

(นางสาวนิธิมา เศรษฐธรรกุล)

ผู้บันทึกการประชุม

(นายสมหมาย พิมพ์อุบ)

ผู้ตรวจทานรายงานการประชุม